

**Protokoll fört vid
BISKOPENS VISITATION
i STRÄNGNÄS DOMKYRKO-
FÖRSAMLING MED ASPÖ
20–21 september 2022
Visitationshögmässa 16 oktober 2022**

Visitorator:

biskop Johan Dalman

Övriga stiftsmedarbetare:

handläggare för hållbar utveckling och migrationsfrågor
Josefine Radon Bertilsson (20/9)
stiftsdirektor Jimmy Åkerfeldt,
biskopens adjunkt Magdalena Öhrling, notarie

**Inspektion av kyrkobokföring
och dokumenthantering:**

2022-05-11

**Utlåtande från fastighets- och
kulturarvsvisitation:**

2022-03-18

Tisdag den 20 september

8:15 Mottagningskommitté

Biskop Johan blir högtidligen hämtad vid Biskopsgården av kyrkorådets ordförande Birgitta Wrede och kyrkorådsledamöterna Angela Andersson, Annika Hedengren och Birgitta Rubenson. Delegationen promenerar till domkyrkan, ackompanjerade av dragspelsmusik, framförd av organist Jonas Lind.

8:30 Morgonbön i domkyrkan

Domprost Christofer Lundgren leder morgonbönen, domkyrkoorganist Torvald Johansson sitter vid orgeln. Närvarar gör församlingens medarbetare, några förtroendevalda samt stiftets representanter. Vi sjunger Sv ps 61 och 721. I betraktelsen talar domprosten om enheten i Kristus, om att det inte handlar om mig, eller om oss. Det handlar om Kristus. Det är Kristus-flödet som ger liv och bär frukt.

Biskop Johan inleder med att berätta om visitationernas historia och dess syfte. Att visitera är en av de viktigaste uppgifter en biskop har. Att visitera just Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö är som att göra hembesök; att vara i sitt eget hem, i sin egen församling och samtidigt vara gäst.

9:00 Kaffe och presentation av församlingen

Domprost Christofer Lundgren hälsar gästerna från stiftet välkomna till domkyrkoförsamlingen. Han inleder med att ge en allmän bild av Strängnäs (Mälarens Sorrento) och av församlingen. Domkyrkan är en del av Strängnäs DNA och har alltid varit tänkt som domkyrka. I församlingen bor 20 000 personer och drygt 53% är tillhöriga. Domkyrkoförsamlingen har en god ställning i staden och det är lätt att samarbeta med lokalsamhället. Församlingen klarade sig igenom pandemin bra, genom en kombination av tur och skicklighet. Projekt Domkyrkoberget påverkar inte församlingen så mycket nu, men förändring väntar. Mer om detta senare under visitationen. Kyrkorådet är engagerat, kunnigt och aktivt, den dubbla ansvarslinjen fungerar bra.

Domkyrkokaplan Stefan Dässman säger att domkyrkans torn är ett vittne på Guds närvaro, mitt i Strängnäs samhälle. Det är viktigt att domkyrkan får vara en levande katedral och att

vardagsarbetet hålls i gång. I nuläget firas veckomässa måndag till torsdag, men förhoppningen finns att veckomässa även ska firas på fredagar. När den nya Kyrkohandboken för Svenska kyrkan skulle tas i bruk gavs anledning att träffa församlingsbor och låta dem vara med och påverka.

Domkyrkopedagog Ann-Charlotte Ståhlberg berättar om Guds mission som genomsyrar allt och som i församlingen utövas på många sätt. Man engagerar sig i lokala frågor och finns med i många sammanhang där kommunen är arrangör. Det finns en internationell grupp i församlingen som arbetar med Act Svenska kyrkan och med SKUT. Arbetet med att leda ideella är under utveckling, man är mitt uppe i en process. Församlingen ligger litet efter med det systematiska miljöarbetet.

Kommunikatör Martin Garlöv talar om kommunikation som mission. De kommunikativa hjälpmedel som församlingen idag förfogar över har aldrig varit bättre. Den interna kommunikationen är viktigt för att fungera som församling och när så sker och det bär frukt märks det också utåt. Samarbetet och kommunikationen med biskopen och stiftet har heller aldrig varit bättre.

Domkyrkopedagog Carina Öjermo talar om undervisning och säger att eftersom vi döper innebär det undervisning. Församlingen möjliggör att få växa i livet och i tron och man ger tillgång till berättelser, traditioner och kristet liv. Församlingen skickar ut dophälsningar i 13 år efter dopet. Det finns verksamhet för olika åldrar; konfirmandundervisning, ungdomsgrupp med unga ledare, katekumenat och retreat. Domkyrkan är en fantastisk pedagogisk resurs och skolbarn får komma flera gånger på pedagogiska vandringar. Det ges också utställningar i kyrkan vid flera tillfällen under året.

Diakoni är hela församlingens uppdrag, diakonen har särskilda uppdrag, berättar *diakon Ulf Klingowström*. Det diakonala arbetet är kopplat till gudstjänsten, då någon av församlingens tre diakoner alltid är med i söndagens högmässa. Lilla stugan är en diakonal samlingsplats. Den sociala situationen i Strängnäs har förändrats mycket i närtid och diakonerna möter den sociala utsattheten. I församlingen har det gjorts en diakonal konsekvensanalys och det diakonala arbetet är prioriterat i budgetarbetet för året. Det finns också en diakonal handlingsplan. Domkyrkoförsamlingens musik- och kulturliv är gott och det är attraktivt för musiker, utställare och föredragshållare att komma till Strängnäs. Detta säger *domkyrkoorganist Torvald Johansson*. Unikt för församlingen är Domkyrkobiblioteket. Det finns flera glädjeämnen; många körer (barn-, ungdoms- och vuxenkörer), en trogen publik vid konserter och Lördagsorgel samt församlingssången och det frimodiga deltagandet i söndagens gudstjänster. Domkyrkans gudstjänster ska vara av hög kvalitet och man ska prova olika uttrycksformer, allt enligt Kyrkohandbok för Svenska kyrkan. Det finns också utmaningar, bland annat att göra domkyrkan till stiftets katedral samt för domkyrkan att återta positionen som utbildningsplats.

Förvaltningschef Alf Holmgren säger att ett glädjeämne är att medarbetarna i domkyrkoförsamlingen representerar så många skrå och har så bred kompetens. En utmaning är att församlingen måste arbeta vidare med den interna kommunikationen.

Kyrkorådsordförande Birgitta Wrede gläder sig och tackar för det goda samarbetet mellan kyrkoråd och medarbetare.

10:30 Kultur, media och kyrka i samhällsbygget

Närvarande från församlingen: Elin Andersson–domkyrkobibliotekarie, Martin Garlöv, Anika Hedengren, Torvald Johansson, Christofer Lundgren, Birgitta Wrede, Carina Öjermo.

Inbjudna gäster: Lotta Lagerström–Teater Rita prick, Monika Lindell Rylén–kulturnämndens ordförande, Eva Ulfsbäck–ordförande i Svenska Humanistiska förbundet i Strängnäs.

Elin Andersson berättar om Roggeborgens historia. Roggebiblioteket finns i huset sedan 1950-talet och innehåller samlingar från Strängnäs gymnasium och läroverk. Det finns även noter i biblioteket och det har hållits en konsert i Rikssalen där dessa använts. Rikssalen tillåter nu 120 besökare efter en ombyggnation av ytterdörrarnas riktning.

Samtalet rör sig kring frågan: Varför är det viktigt med kultur? Det handlar om människans värdighet i samklang med den grundläggande kristna synen på vad det är att vara människa; hon är anförtrödd och värd respekt. En kristen människa finns inte bara för sin egen skull, utan även för andra. En församling finns inte bara för sin egen skull, utan även för andra. Strängnäs domkyrkoförsamling är en aktör i samhället, för människans skull. I trons perspektiv hänger allt ihop, vardag, arbetsliv och andlighet. Kulturen har stor betydelse för det demokratiska samhället. Varje människas röst är värd att lyssna på. Bildning får människor att växa och blomma. Bildning är en reflektion över den kunskap vi har om hur det är att vara människa och en reflektion över vår samtid. Bildningen sker också kroppsligt, genom bland annat konsten, teatern och musiken. Bildningen grundar sig också i det som övergår människans horisont. Där ryms det andliga. Konsten kan tänja på gränserna, så att man ser andra sidor. Kultur är bildning, att vara intresserad av gårdagens, dagens och morgondagens mångfald av uttryck. Det är viktigt att reflektera hur vi överför kultur och bildning till nästa generation, så att barnen och ungdomarna känner att det är deras kultur och inte bara något som vi vuxna lägger på dem. Vi vuxna måste följa den kulturella utvecklingen utan att tappa bort "det gamla". Kultur ligger nära kreativitet, tro och tillit. I församlingen kan man få uppleva kultur och utöva kultur, och där har lokala kulturaktörer en plats. Det är viktigt att kyrkan och församlingen finns med i den kulturella trädningen och ger plats för olika uttryck som hjälper människor att reflektera över sig själva och sin samtid.

Biskop Johan reflekterar över att civilsamhället är viktigt, det är så många kulturella strån som behöver dras till stacken. Kyrkomiljön är generationsövergripande vilket inte är så vanligt på andra ställen. Det gör den till en mötesplats där alla åldersgrupper kan mötas. Att förtäta miljön kring domkyrkan och Roggeborgen som del av ett kulturcentrum skulle skapa en spännande dynamik.

12:00 Lunchmässa i domkyrkan

Mässan leds av domkyrkokaplan Stefan Dässman. Vi sjunger Sv ps 96. Beträktelsen handlar om Guds församling i Strängnäs. Den tar sig olika uttryck i olika samfund, men är en. Det är ett bevis på enheten och friheten i Kristus.

12:45 Sopplunch i Domherren

Stiftsmedarbetarna och församlingsmedarbetare deltar i tisdagens ordinarie sopplunch med och för församlingsbor.

13:45 Församlingskyrka och stiftskatedral

Närvarande församlingsmedarbetare: Marie Rydén Davoust–*diakon*, Stefan Dässman, Annika Hedengren, Alf Holmgren, Sara Innerfors–*domkyrkoklockare*, Torvald Johansson, Ann-Charlotte Ståhlberg, Birgitta Wrede, Carina Öjermo.

Det är angeläget att föra ett samtal om domkyrkan som kyrkobyggnad, som församlingskyrka och som stiftets katedral. Hur berikar dessa aspekter på kyrkan varandra? Ett rum kan ha flera roller, och det har Strängnäs domkyrka. Biskop Johan redogör kort för Domkyrkoutredningen och om det förslag som är ute på remiss. Strängnäs stift har, i detta avseende, kommit längre än de andra stiftet, mycket av det som tas upp i utredningen är redan självklart och befäst i Strängnäs. Om det som föreslås i utredningen går igenom ska det i domkyrkornas församlingsinstruktioner framgå hur man manifesterar att domkyrkan är stiftets katedral. Detta ska göras tillsammans med stiftet. Men det finns inget som hindrar att Strängnäs domkyrkoförsamling redan i den nära förestående revision av församlingsinstruktion för in denna information.

Domkyrkan bör ha en naturlig plats i främjandet i stiftets församlingar. I vissa delar måste stiftet göra jobbet, i andra delar måste det ske i dialog med domkyrkoförsamlingen. Det är viktigt att visa att vi hänger ihop som stift och som världsvid kyrka. Vi alla är också levande

stenar i katedralbygget. Hur gör vi församlingarna synliga i katedralen och hur gör vi katedralen synlig i församlingarna? Det måste bygga på ömsesidighet och på relationer. Någon form av utbyte mellan katedral och församlingen, kanske gällande körer, skulle kunna vara en väg. Kanske ska också varje församling skriva något i sin församlingsinstruktion om hur församlingen relaterar till stiftets katedral. Katedralen gynnas av allt gott som händer i stiftet, även om det händer någon annan stans.

Litenheten i Strängnäs är en utmaning i jämförelse med större stiftsstäder som Lund och Linköping, där det finns ett annat flöde. Finns det en förväntan på domkyrkoförsamlingen att inta en särskild roll som förebild för stiftets övriga församlingar? Det ska vara hög kvalitet på det som görs i domkyrkan, det ska kunna fungera som en referenspunkt, eller som ett skyltfönster. Det är viktigt att visa att man också ser ut genom fönstret och kan agera tillsammans, genom rutan. Det har gjorts, bland annat genom utställningar och i musiken.

Biskop Johan framhåller att det gemensamma altaret är utgångspunkten för all verksamhet och att man alltid börjar eller slutar vid altaret. Kyrkorådet borde alltid ha altaret i centrum, både bildligt och bokstavligt, till exempel genom att ha sina sammanträdet i sakristian och då vara nära altaret. Katedralen är en så speciell miljö, den har en extra kvalitet som gör att det går att få den person ute i stiftet som älskar sitt lokala sammanhang att vilja besöka domkyrkan. Biskopen önskar också att de digitala utsändningarna från domkyrkans gudstjänster ska återupptas, det var så många som "kom" till domkyrkan som aldrig tidigare varit där.

15:00 Kaffe

15:30 Allt vad ni vill att andra ska göra för er...

Närvarande församlingsmedarbetare: Marie Rydén Davoust, Annika Hedengren, Catharina Carlsson, Ulf Klingowström, Maria Mibson, Birgitta Wrede.

Inbjudna gäster: Mohamad Allatif–*Starka händer*, Catharina de Geer–*Röda Korset*, Gilda Johansson–*tf socialchef*, Maria Karlsson–*AA*, Susanne Carlsson–*Vårdcentralen Strängnäs*, Ann-Charlotte Sjövik Larsson–*Vårdcentralen Strängnäs*, Bodil Mellgren–*ordförande socialnämnden*, Daniel Viklund–*Frälsningsarmén*.

Strängnäs kommun beskriver sig som en Dynamisk idyll. Det är dock inte så dynamiskt som man kan tro, det finns sociala problem bland annat gällande höga ohälsotal, missbruksproblematik och ett ökat antal placeringar av barn. Många aktörer behöver arbeta tillsammans och där har kyrkan en given plats. Det finns behov av en gemensam vårdnad, att kunna stötta människor så att de kan klara sig själva. Det finns många föreningar och organisationer som gör detta, bland annat Starka händer, en volontärorganisation som bland annat hjälper till med språk och myndighetskontakter för nyanlända. De samarbetar både med socialkontoret och Röda Korset. Man hjälper alla, inte bara de som pratar arabiska och tigrinja. Familjecentralen finns för det lilla barnet. Där finns mödravård. BVC, socialtjänst och öppen förskola. Det finns också en vårdcentral för vuxna. Man försöker att arbeta holistiskt, att se hela människan. Man arbetar i team. Även här märks att de psykiska problemen har ökat. Frälsningsarmén samarbetar med unga KRIS och har ställt lokaler till förfogande för NA. Många av Frälsningsarméns medarbetare gör så mycket i det tysta som få känner till. Är mycket positiv till att aktörer i Strängnäs har börjat att samarbeta mer och mer. AA samarbetar också med kyrkan, anordnar Sinnesrogudstjänster en gång i månaden tillsammans. Man är på gång att starta en informationsgrupp om AA, som kan hålla föredrag för företag och andra som behöver mer kunskap. Röda Korset har kontakt med de ukrainska flyktingarna som finns på Mälarblick. De vill gärna öka samarbetet med kyrkan. Församlingen möter människor längs ett brett spektrum. Vad som saknas är ett helhetsperspektiv på människan. Det handlar om värdighet, att se hela människan. Kyrkans grund är inte välgörenhet, det handlar om egenmakt. Samverkan är viktigt, det behövs ett "vi".

Hur utvecklas samverkan? Det behövs mötesplatser, skapa sociala kontrakt, skapa överenskommelser. Fortsätta att lära känna varandra och varandras uppdrag. Kanske ha ett gemensamt rådslag per år? Allt bygger på relationer, på levande, pågående samtal om dessa frågor.

Biskop Johan konstaterar att redan i ordet "samhälle" så förstår man vad som är viktigt, ett samhälle "håller samman". Uttrycket "gemensam vårdnad" är så bra. Alla behöver se och bekräfta varandra i uppdraget att göra Strängnäs till en bra plats att bo och leva på. Vi får tillsammans dra vårt strå till den gemensamma stacken.

17:00 Enklare förtäring

18:00 Strängnäs domkyrka. Levande katedral – då och nu

Biskop Johan samtalar med Jonas Carnesten, journalist på P4 Sörmland. De två samtalar om vad som gör en katedral till en katedral, bland annat med utgångspunkt från Drottning Elizabeths begravning. Det var en enkel och fin och samtidigt pampig ceremoni i en stor katedral. Domkyrkoorganist Torvald Johansson spelar Katedralmusik.¹

Onsdag den 21 september

8:30 Morgonbön i Aspö kyrka

Morgonbönen leds av diakon Ulf Klingowström. Organist Jonas Lind sitter vid orgeln. Vi sjunger Sv ps 58.

Närvarande från församlingen: Annika Hedengren, Heikki Henriksson, Alf Holmgren, Sara Innerfors, Jonas Lind, Christofer Lundgren, Ulf Klingowström, Jenny Sjögren, Niclas Fournér Winghamre, Birgitta Wrede, Anna Qvarnström.

Närvarande från Aspö bygd: Bygdegårdsföreningen–Inga-Maj Eklund, Stefan Eklund, Göran Hennerstedt (ordförande), Rose-Marie Stenvi. *Hembygdsföreningen*–Per Ekstorm.

Diakon Ulf ställer en fråga i morgonbönen: Hur ska vi visa enhet i en värld som spricker i sömmarna i en polariserad tid? Nyckeln till enhetens hemlighet är befrielse från självhävdelse, stolthet och fåfänga. Vi ska söka vår tröst i Jesus Kristus som visar den ödmjuka kärlek som leder till enhet.

Biskop Johan gläder sig över psalmvalet, då han är biskop nummer 58 i stiftet och att det då, åtminstone i Aspö, bör ha varit 58 biskopsvisitationer under stiftets 900-åriga historia. Syftet med alla biskopsvisitationer har varit att se och förstå hur kyrkan, församlingen, kommer till sin rätt när det gäller att vara kyrka till Guds ära.

Efter morgonbönen fikar vi tillsammans i kyrkan och samtalar om gudstjänstlivet och om Aspö bygd. Under oktober månad har det varit dop i kyrkan varje lördag och då är det barn från Aspö som döps. Det hålls också vigslar, ofta har någon i brudparet anknytning till bygden. Aspö kyrka kan ses som ett komplement till domkyrkan då rummet uppfattas som mer greppbart, inte så stort. Församlingen firar gudstjänster vid kyrkoårets högtider och det hålls också en årlig hembygds-gudstjänst. Kyrkan är en bra konsertkyrka. Kyrkans östra vägg är instabil vilket märks tydligt vid de torrare perioderna på året. Detta är inget nytt, det uppmärksammades redan på 1700-talet. När kyrkan inte används hålls en temperatur på 12 grader. Aspö bygd har en god återväxt. Nybyggnation sker och det föds en hel del barn. Detta gör att det har tillkommit en affär och det finns också en mack. Det finns många egenföretagare i bygden samt vägförening, samfällighet och idrottsförening.

¹ 1. Léon Boëllmann: Introduction-Choral *ur Suite Gothique*, 2. David Johnson: Trumpet tune D-major, 3. Léon Boëllmann: Introduction-Choral *ur Suite Gothique*, 4. Louis Vierne: Carillon de Westminster.

Samarbetet mellan församlingen och Bygdegårds- och Hembygdsföreningen är nära och gott. Bygdegårdsföreningen håller bygdegården i gott skick och den finns tillgänglig att hyra. De ordnar också aktiviteter, bland annat pubkvällar. Hembygdsföreningen anordnar Säby-dagen varje nationaldag. De arrangerar också vandringar och har ett museum. Det finns också ett Öppet arkiv.

Minneslunden invigdes 2020. Man har använt sten från en ombyggnation i biskopsgården till en del av byggnationen. Markstenen är återanvända gravstenar som ligger med texten neråt. Askan gravsätts i gräsytor och buskytor. Det finns redan 8 gravar, vilket är mycket i förhållande till antalet begravningar per år i Aspö.

9:30 Centrum och periferi, ett samtal om församlingsliv och geografi

Närvarande från församlingen: Sara Innerfors, Annika Hedengren, Alf Holmgren, Ulf Klingowström, Christofer Lundgren, Jenny Sjögren, Birgitta Wrede.

Vi sitter i Aspö kyrka som ligger en bit utanför församlingens centrum som är domkyrkan. Aspö har inget eget församlingsliv, Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö har ett gemensamt liv i två kyrkor.

Det finns en utmaning i att få barn och deras föräldrar att ta sig till centrum, inte bara geografiskt. Förstår man vad man längtar efter? Tycker föräldrar att det är så viktigt för barnen med den andliga aspekten att de tar dem till centrum, till domkyrkan? Äldre personer har kanske en längtan men har svårt att ta sig in till centrum.

Hur besöker kyrkan sin församling? En uppskattad gest är hemkörningen av den beställda äppelmusten. För att kunna fortsätta med och utöka hembesöken behövs en nystart av besöksgruppen. Församlingens medarbetare har börjat vara ute mer, till exempel på stationen i advents- och jultid och som medverkande på Strängnäs marknad. Man samarbetar för att kunna skapa sociala gemenskaper och mötesplatser.

De små barnen kommer till verksamheterna i Strängnäs. De äldre barnen är svårare att nå. Det finns en stor fördel med att vara i kyrkan på berget, människor förstår och uppskattar att det är kyrkans verksamheter. Till Öppen förskola kommer flera som inte har svenska som första språk. Församlingen möter i princip alla klasser, framför allt i de lägre åldrarna. Det är svårare på högstadie- och gymnasienivå, där kontakter som församlingen tidigare haft har upphört.

Biskop Johan lyfter vikten av att kroka i det som redan finns, till exempel rektorskollegiet, för att återuppta eller skapa nya kontakter.

11:00 S:t Petri kapell och Södra kyrkogården

Närvarande från församlingen: Thomas Andersson, Magnus Ankarfjord, Thomas Böhme, Alf Holmgren, Per Johansson, Martin Klingowström, Christofer Lundgren, Anna Qvarnström, Jenny Sjögren, Birgitta Wrede.

I kapellet sker begravningar, det har även förekommit enstaka dop och enstaka vigslar. Församlingen har tre kyrkogårdar. På Gamla kyrkogården har ekonomibyggnaden renoverats och den används mycket. Södra kyrkogården har en ny askgravplats. Tillsammans med kommunen driver församlingen ett projekt: "En vild idé", vilket innebär att allmännytor görs till ängsmark. På kyrkogården finns många ytor för nya gravar. Kommunen planerar för en ny infart från E20. Den kommer att gå precis utanför kyrkogården. Redan nu finns problem med dagvatten från motorvägen som kommer in på kyrkogårdsområdet.

Kyrkogården har delvis gått över till el-verktyg och el-maskiner. Biskopen får prova på att köra Kramer-maskinen, vilket han uppskattar mycket.

Biskopen tackar för arbetet som görs.

12:00 Middagsbön i S:t Petri kapell

Bönen leds av biträdande kyrkoherde Jenny Sjögren. Vi sjunger Sv ps 297:-.

12:30 Lunch med ekumeniska företrädare

Närvarande från församlingen: Annika Hedengren, Christofer Lundgren, Jenny Sjögren, Birgitta Wrede.

Inbjudna gäster: Mina Boutrous–*diakon i Koptiska egyptiska församlingen*, Henrik Carlsson–*församlingsledare i Vineyard*, Peter Haraldsson–*ordförande i Strängnäsbygdens Pingstkyrka*, Per Idesten–*ordförande Olivehällskyrkan (Equmenia)*, Daniel Viklund–*kapten och kårledare på Frälsningsarmén*.

Domprost Christofer ger uttryck för att ekumeniken i Strängnäs fungerar bra, men Svenska kyrkan får vakta på att inte ta för mycket utrymme. De olika samfundet respekterar varandra och kompletterar varandra eftersom de är olika. Många personer rör sig i flera olika församlingar, de känner sig hemma i många sammanhang. Det finns ett ekumeniskt råd i Strängnäs där man återigen kommit i gång med de givande pastorsfrukostarna.

Det finns vissa ungdomsproblem i Strängnäs, bland annat gällande droghandel. Kyrkorna har bättre koll på ungdomarna än vad fritidsgårdarna har. Det är viktigt med den kristna närvaron och med förbönen för ungdomarna och att erbjuda trygga platser att vara på.

Biskop Johan lyfter upp begreppet ”gemensam vårdnad”. Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något. Det är en kallelse för oss kristna att mötas och arbeta för något gott och det gör man mycket bättre om man känner varandra.

14:15 Projekt Domkyrkoberget

Närvarande församlingsmedarbetare: Marie Rydén Davoust, Annika Hedengren, Alf Holmgren, Christofer Lundgren, Jenny Sjögren, Birgitta Wrede.

Domprost Christofer sammanfattar projektet så långt det kommit och tar utgångspunkt i den vision som tecknats som innefattar tre aspekter på domkyrkan: församlingsskyrka, stiftets katedral, offentligt rum i staden. Det har tagits fram en gemensam avsiktsförklaring, daterad den 29 juni 2019. Den är undertecknad av domprosten, fastighetschefen på Statens Fastighetsverk, tf riksbibliotekarie på Kungliga biblioteket, kommunen och Europaskolan. Tillsammans kan de olika aktörerna utveckla verksamheter i olika konstellationer som syftar till att människor växer. Man behöver bygga för att hysa dessa verksamheter och skapa en sammanhållen miljö, en socialt tät plats. Utgångspunkten var att man skulle få låna varandra lokaler utan kostnad. Kungliga biblioteket har dock ökat säkerheten och lånar inte ut lokaler utan att de själva är med som arrangör. Kanske luckras det upp något när det gäller arrangemang inom ramen för domkyrkobergets vision.

Dock har verksamhetsfrågorna kommit i skymundan vilket för den styrgrupp för verksamhetsutveckling som håller på att växa fram än viktigare. Det finns också en styrgrupp för byggnationen och ett huvudmannaråd för hela projektet. Man behöver skapa en yta för samtalet.

Stiftet behöver arbeta mer på hur man vill nyttja berget i sitt främjandearbete, så att det inte skapas en ny verksamhetsdrivande organisation. Det behövs också sås ett nytt frö hos kommunen om ett nytt kulturcentrum. Domkyrkoförsamlingen efterfrågar mer energi från de andra aktörerna i projektet, så att församlingen inte behöver dra i alla trådar. Stift och församlingen behöver växeldra.

Biskop Johan säger att projektet primärt är ett verksamhetsprojekt. Det börjar i en ideologi för att tänka om församling, stift och stad i ett. Det för med sig konsekvenser i form av byggnader och andra materiella ting. Det behövs överenskommelser och lathundar för hantering av lokalerna och dess användning, så att man inte behöver börja om från början varje gång, framför

allt mot Europaskolan och Kungliga biblioteket. Den 6 juni 2023 kan ses som en ”Domkyrko-bergets dag” där det som i nuläget finns på plats kan lyftas fram.

15:00 Fruktstund

15:15 Samtal med kyrkorådet utifrån Församlingsinstruktionen

Närvarande kyrkorådsledamöter: Angela Andersson, Peter Björkman, Annika Hedengren—*vice ordförande*, Christofer Lundgren, Birgitta Rubenson, Marianne Rutgersson, Jenny Sjögren, Jonny Wallinder, Niclas Fournér Winghamre, Birgitta Wrede—*ordförande*, Gunn Åsebol, Åse Thel Åström, Marie Öderwall.

Biskopen inleder med att påtala hur viktigt kyrkorådet är för en församlings arbete. Han talar också om betydelsen av församlingsinstruktionen. I det följande leds samtalet av Magdalena Öhrling stiftets handläggare för stiftets arbete med församlingsinstruktioner.

Omvärldsbeskrivning: Strängnäs växer fortare än vad som förutsågs när instruktionen skrevs. Staden har ett varierat näringsliv, men de allra flesta pendlar till sitt arbete. Skillnaderna i levnadsvillkor är större nu än tidigare och det märks i det sociala arbetet. I skolorna ser man en ökad segregation. 46% av skolorna är friskolor. Samarbetet mellan församlingen och skolorna och förskolorna har förbättrats. Friskolorna är lite mer aktiva än de kommunala skolorna. Skolavslutningar firas i kyrkan. De skolor som behöver söker kyrkans hjälp för att få stöd i till exempel krissituationer. Biskop Johan poängterar att det är viktigt att församlingen kan stå för kontinuiteten när mycket förändras i skolorna.

Församlingsbeskrivning: Antalet kyrkotillhöriga har i procent av befolkningen minskat med några procentenheter sedan församlingsinstruktionen skrevs. Skrivningen om domkyrkan som både församlingens och stiftets katedral bör förtydligas. Det bör även nämnas något om kyrkorådets roll som möjliggörare för Projekt Domkyrkoberget.

Mission: Kan stycket om Internationell mission flyttas till diakoni-avsnittet? Gällande de utmaningar som finns upptagna i instruktionen så arbetar församlingen aktivt med det nu. Det systematiska miljöarbetet är inte så systematiskt, men det finns. Kyrkogårdsarbetarna är engagerade. Församlingen tänker sig inte en miljöcertifiering, vill arbeta med frågorna på ett annat sätt. De önskar hjälp av någon som är entusiastisk och som kan göra en genomlysning och se vilka punkter som kan göra mest skillnad.

Gudstjänst: Församlingen är stolt över sin musikverksamhet, med flera barn-, ungdoms- och vuxenkörer. Man arbetar också på att fortsätta att ha hög kvalitet på gudstjänsterna. Man fortsätter att arbeta med barnkyrkvårdar och i barnkörerna görs ett arbete med att stärka körsångarnas roll som ideella medarbetare. Man har arbetat med tillgänglighet i gudstjänster för de ukrainska flyktingarna och för de som talar arabiska. När det gäller att utveckla den sociala gemenskapen i anslutning till söndagens mässa har man kommit en bit på väg genom de nya möblerna i vapenhuset, som underlättar samvaro och fördjupade samtal. Biskop Johan lyfter åter frågan om digitala utsändningar av gudstjänsterna.

Undervisning: Församlingen har tagit fram en plan för lärande och undervisning och man fortsätter att arbeta med att pröva domkyrkan och övriga miljöer i församlingen för pedagogisk verksamhet.

Diakoni: Församlingen har gjort en diakonal konsekvensanalys och är på väg mot en handlingsplan. Man har förhöjt kunskapsnivån om barn med särskilda behov. Man försöker också få till praktikmöjligheter för nyanlända, långtidssjukskrivna och andra som står utanför arbetsmarknaden, men behöver titta mer på det och få till rutiner. Sedan församlingsinstruktionen utfärdades har församlingen förändrat verksamheter utifrån nya upptäckter. Lyssnar in vad människor behöver.

Församlingsinstruktionen har koppling till Lokalförsörjningsplanen och används också i mål- och budgetarbetet samt i verksamhetsplaneringen.

16:45 Kaffe

18:30 Mässa i domkyrkan

Biskop Johan leder en kvällsmässa i domkyrkan. Mässan firas tillsammans med församlingens ungdomsgrupp och domkyrkokomminister Catharina Carlsson.

19:30 Ungdomskväll

Biskop Johan möter ungdomar för samtal och för att svara på frågor ur deras frågelåda.

Söndagen den 16 oktober

11:00 Högtidsmässa med Biskopsvisitation

Visitationsmässan firas i Strängnäs domkyrka. Biskop Johan celebrerar och domprost Christoffer Lundgren predikar. Församlingens övriga präster, diakoner, kyrkomusiker och vaktmästare medverkar i mässan, så också barnkören Seraferna, Ungdomskören, Domkyrkokören och Oratoriekören.

Biskopen håller visitationstalet i kyrkan, efter Välsignelsen och Lovpsalm. Mässan avslutas med körsång och recession till orgelmusik.

Efter mässan inbjuds alla till mingel med tilltugg i Domherren Kyrkans hus.

Visitationen avslutas.

Magdalena Öhrling
Notarie

Johan Dalman

Biskop

Bilagor:

1. Protokoll för vid inspektion av kyrkobokföring och dokumenthantering
2. Utlåtande från fastighets- och kulturarvsvisitation
3. Visitationstal